ការថែទាំកូនជ្រូក កំពុងផ្ដាច់ដោះ

រៀបរៀងឡើងដោយគណៈកម្មការផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាលខេត្តតំបន់តាយ៉ៀ

ឧបត្ថម្ភដោយអង្គការ យូអិនឌីភី/យូអិនអូភីអេស/ឃែរ៉េរ៉េ (UNDP/UNOPS/CARERE)

ថតចម្លងលើកទីមួយ; ឆ្នាំ 1997

ការថែទាំកូនជ្រូកបៅដោះ

មាតិការឿង

① អាការៈមេជ្រូកមុនពេលកើតកូន..1

បណ្ដាអាការៈបង្ហាញឡើងពេលមេជ្រូកជិតកើតកូន.....................................1

② ការថែទាំកូនជ្រូកទើបនឹងកើត..2

③ ផ្ដល់កំដៅអោយកូនជ្រូក..4

④ អោយកូនជ្រូកបៅដោះ..5

⑤ បន្ថែមជាតិដែកអោយកូនជ្រូក..11

⑥ ការផ្ដាច់ដោះកូនជ្រូក..12

⑦ ក្រៀវកូនជ្រូក និងចាក់ថ្នាំការពារអោយកូនជ្រូក..............................13

⑧ បណ្ដាមូលហេតុបង្កនូវភាពរាគរូសទៅលើកូនជ្រូក និងការដោះស្រាយ......13

⑨ តម្រូវការអំពីទ្រុង..15

** ឯកសារយោង..16

** ឈ្មោះគណៈកម្មការផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាលខេត្តតំបន់ពាយ័ព្យ

អារម្ភកថា

បើនិយាយអំពីការចិញ្ចឹមជ្រូកប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាយើង មានប្រពៃណីចិញ្ចឹមតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ ។ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ប្រពៃណីចិញ្ចឹមនេះនៅតែប្រកាន់ខ្ជាប់នៅតាមគ្រួសារកសិករ ។ គ្រួសារកសិករភាគច្រើននៅតាមជនបទរហូតដល់ជាយទីក្រុងមានចិញ្ចឹមជ្រូក គិតជាមធ្យមពី 2-5 ក្បាល មួយក្នុងគ្រួសារ ។ ប៉ុន្តែការចិញ្ចឹមនេះនៅមានលក្ខណៈជាយថាផលនៅឡើយគឺចិញ្ចឹមបានប៉ុណ្ណាយកប៉ុណ្ណោះ ។

ឈានចូលដល់សម័យវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេសជឿនលឿន ការចិញ្ចឹមសត្វគេត្រូវចិញ្ចឹមទៅតាមបែបផែនបច្ចេកទេស គេត្រូវធ្វើការគណនាចាំទុកប្រមាណអំពីផលចំណេញទុកជាមុន ។ ដើម្បីមានចំណេះដឹងគេត្រូវយល់ដឹងអំពីបច្ចេកទេសការចិញ្ចឹមអោយបានសមស្របជាទីបំផុត ។

ដើម្បីរួមចំណែកនូវចំណោះស្រាយសំណួរខាងលើ យើងខ្ញុំនិងចងក្រងសៀវភៅតូចនេះឡើងអំពីបច្ចេកទេសការថែទាំកូនជ្រូកកំពុងបៅដោះ សំរាប់ទុកធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាកសិករនៅខេត្តតំបន់ពាយ័ព្យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ហើយដែលកន្លងមកបច្ចេកទេសនេះបានអនុវត្តន៍នៅទីរួមខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ហើយទទួលបាននូវលទ្ធផលខ្ពស់គួរអោយចាប់អារម្មណ៍ ។

ការថែទាំកូនជ្រូកកំពុងបៅដោះគឺជាបញ្ហាស្មុគ្រស្មាញ ដែលអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកភាគច្រើនតែងជួបប្រទះដូចជា : កូនជ្រូកកើតជំងឺរាគរូស លាមកពណ៌ស ញៀង ប្រផេះ ហើមពោះ បាក់កម្លាំង ទ្រុឌទ្រោម គ្រិន ចិញ្ចឹមក្រធំ ។ល។ បញ្ហាទាំងនេះនិងអាចដោះ-

ស្រាយបានលុះណាតែអ្នកចិញ្ចឹមអនុវត្តន៍អោយបានត្រឹមត្រូវ និងពីណាក់កាលរីកលូត-លាស់របស់កូនជ្រូកត្រូវធ្វើយ៉ាងណាខ្លះ ? កូនជ្រូកត្រូវការអ្វីខ្លះ ? ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតអោយបានធំធាត់ និងពោពេញទៅដោយសុខភាព ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាសៀវភៅដ៏ស្តើងនេះ ចាត់ទុកជាការបង្ហាញបច្ចេកទេសដែលមានផលប្រយោជន៍ ហើយផ្សារភ្ជាប់យ៉ាងជិតស្និទ្ធនិងអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ។

គណៈកម្មការយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា និងទទួលបាននូវមតិយោបល់រួមចំណែកជាច្រើនរបស់មិត្តអ្នកអាន ដើម្បីកែលំអរសៀវភៅនេះពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃកាន់តែប្រសើរឡើង ។

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផលិតកម្ម
និង បសុព្យាបាលខេត្តតំបន់ពាយ័ព្យ

ការថែទាំកូនជ្រូកបៅដោះ

❶ អាការៈមេជ្រូកមុនពេលកើតកូន

រយៈពេលផើមរបស់ជ្រូកគឺ 114-115 ថ្ងៃ (3 ខែ 3 អាទិត្យ 3 ថ្ងៃ) ។ ថ្ងៃកើតកូនមានការប្រែប្រួល 1-2 ថ្ងៃ (អាចរហ័សជាង ឬយឺតជាង 1-2 ថ្ងៃ) ករណីពិសេសមានមេជ្រូកកើតកូនយឺតរហូតដល់ 7-10 ថ្ងៃ ។

បណ្ដាអាការៈបង្ហាញឡើងពេលមេជ្រូកជិតកើតកូន :

ដើរចុះឡើងយ៉ាងពិបាក ដំណើរត្រឹមត្រូម កន្សោមដោះឡើង តឹងមានពណ៌ក្រហមស្រស់ យកដៃច្បួតមានចេញទឹកដោះ ។ មេជ្រូកកាច់សំបុក ឈ្ងុសស្នូក ឈ្ងួសទ្រុង ជុះអាចម៍បន្តបន្ទាប់ លាមករឹងប៉ុនៗម្រាមដៃ ។ ពេលបែកទឹកភ្លោះហូរចេញមក (ទឹករំអិលខាប់អន្ទិល ឬមានអាចម៍ព្រៃរបស់កូនជ្រូកហូរចេញមកជាមួយ) គឺជាពេលកូនជ្រូកជិតកើតចេញមក ។ មេជ្រូកកូនដំបូង (កូនលើកទីមួយ) ច្រើនកើតពិបាកជាងមេជ្រូកចាស់ (សំរាលកូនលើសពី 2 ដងឡើងទៅ) ជាធម្មតាគីរាល់ក្រោយពេលប្រឹងយ៉ាងខ្លាំងម្ដងៗ មេជ្រូករួញកន្ទ្រាក់ជើងក្រោយឡើង គឺពេលនោះដែលកូនជ្រូកត្រូវបានមេប្រឹងជំរុញចេញមកក្រៅ ធម្មតាជាមធ្យមពី 10-15 នាទី 15 នាទី ទៅមួយម៉ោង មេជ្រូកបង្កើតបានកូនមួយក្បាល ។ មានករណីមេជ្រូកកើតបន្តបន្ទាប់ 2-3 ក្បាល ក្នុងរង្វង់ 10 នាទី ។ បើសិនមេជ្រូកបង្កើតកូនស្រួលគ្រាន់តែក្រោយ 2-5 ម៉ោង គឺបង្កើតកូនរួច និងក្រោយ 2-3 ម៉ោង សុកនឹងធ្លាក់ចេញមកអស់ ។

ក្នុងពេលដែលកូនជ្រូកកើតចេញពីពោះមេ អាចក្បាលកើតចេញមកមុន ឬជើងក្រោយពីចេញមកមុន កើតមកបន្តបន្ទាប់គ្មានអ្វីជាគ្រោះថ្នាក់ទេ ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលមេជ្រូកបានបែកទឹកភ្លោះ 3-6 ម៉ោង ហើយមិនឃើញកូនជ្រូកកើតចេញមកត្រូវតែទៅរកអ្នកបច្ចេកទេស បសុពេទ្យមកធ្វើអន្តរាគមន៍ ។

❷ <u>ការថែទាំកូនជ្រូកទើបនឹងកើត</u>

ពេលកូនជ្រូកកើតចេញមកពីពោះមេ អាចកើតក្បាលចេញមកមុន ឬជើងក្រោយ 2 ចេញមកមុន ។ នៅក្នុងពោះមេកូនជ្រូកទំលាយស្រោមសុកដោយខ្លួនវា និងកើតចេញមកក្រៅ ។ ករណីខ្លះកូនជ្រូកកើតមកទាំងស្រោម យើងចាំបាច់ប្រញាប់ប្រញាល់ហែកទំលាយស្រោម ដើម្បីយកកូនចេញមកកុំអោយកូនជ្រូកថប់ដង្ហើម ។

កូនជ្រូកកើតមកភ្លាមប្រឡាក់ប្រឡូសដោយទឹករំអិល យើងត្រូវចាប់លើកកូនជ្រូកមួយៗ យកកន្សែងស្អាតមកជូតជំរះទឹករំអិលក្នុងមាត់ ច្រមុះ និងខ្លួនអោយបានស្អាត ប្រើសសៃអំបោះត្រាំក្នុងអាល់កុលចងទងផ្ចិត ចន្លោះពីពោះ 3 សង្ទីម៉ែត្រ រួចហើយយកកន្ត្រៃស្អាត (ជូតជំរះដោយអាល់កុល) កាត់ទងផ្ចិតឃ្លាតពីចំណុចចង 2 សង្ទីម៉ែត្រ ជូតសំអាតកន្លែងកាត់ដោយថ្នាំក្រហម ឬអាល់កុលអ៊ីយ៉ូត ប្រើកន្ត្រៃកាត់ក្រចក ឬកន្ត្រៃសំរាប់កាត់ធ្មេញ កាត់ធ្មេញស្រួចទាំង 8 របស់កូនជ្រូក (ធ្មេញ 4 ខាងលើ ធ្មេញ 4 ខាងក្រោម) កាត់យកចេញផ្នែកស្រួចពីរភាគបីនៃធ្មេញ ធ្វើយ៉ាងណាកុំអោយមុតរបួសអញ្ចាញធ្មេញ ។ ការកាត់ធ្មេញកាន់តែរហ័សគឺកាន់តែល្អ (កុំអោយលើសពី 24 ម៉ោង ក្រោយពេលកើត) ពីព្រោះពេលនោះធ្មេញនៅទន់ ឈាមហូរតិច ។ ផលប្រយោជន៍នៃការកាត់ធ្មេញ ដើម្បីជៀសវាងកុំអោយកូនជ្រូកខាំដោះមេវា និងខាំដណ្តើមគ្នានៅពេលដែលវាបៅដោះមេរបស់វា ។

❸ ផ្តល់កំដៅអោយកូនជ្រូក

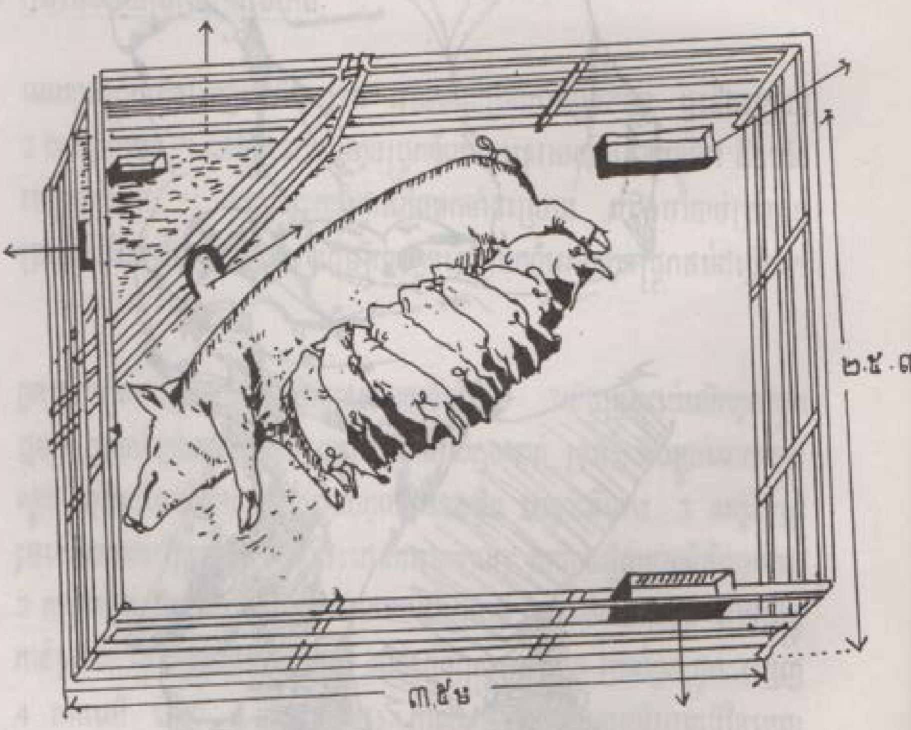

- កូនជ្រូកទើបនឹងកើត ក្រោយពេលកាត់ផ្ចិត កាត់ធ្មេញរួចត្រូវយកដាក់ទ្រុង (ធុង) ដើម្បីផ្តល់កំដៅដល់កូនជ្រូក ។

- ក្នុងរដូវក្តៅ ផ្តល់កំដៅអោយកូនជ្រូកមួយអាទិត្យ ក្រោយមកគ្រាន់តែផ្តល់កំដៅអោយនៅពេលយប់ក្នុងរយះពេល 2 អាទិត្យ ។
- ក្នុងរដូវភ្លៀងត្រូវផ្តល់កំដៅអោយកូនជ្រូកក្នុងរយះពេល 2 អាទិត្យ ។
- ទ្រុង (ធុង) ផ្តល់កំដៅត្រូវរៀបចំអោយធំល្មមទំហំ (1ម៉ែត្រ x 1ម៉ែត្រ 0.5 ម៉ែត្រ) ដោយមានក្រាលចំបើង ឬស្លឹកចេកងាប់ ឬក្រណាត់ ចាស់ៗស្អុត ប្រើអំពូលអគ្គិសនី 75-100 វ៉ាត់ ឬប្រើចង្កៀងប្រេងកាតដែលមានអំពូងការពារខ្យល់ ចង្ក្រានធ្យូង ទៅកំដៅអោយកូនជ្រូក ។
- អំពូលអគ្គិសនីត្រូវដាក់កំពស់ 30 សង្ទីម៉ែត្រ ប្រើចង្កៀង ឬចង្ក្រានធ្យូងត្រូវមានដាក់ប្រដាប់ឃាំង ដើម្បីការពារកុំអោយកូនជ្រូកឆេះរលាកបាន ។

❹ អោយកូនជ្រូកបៅដោះ

ក. ទឹកដោះដំបូង :

ទឹកដោះដំបូងគឺជាទឹកដោះដែលមេជ្រូកបញ្ចេញ 2-3 ថ្ងៃ ដំបូងក្រោយពេលបង្កើតកូនរួច ។ ទឹកដោះដំបូងមានសារៈជាតិចិញ្ចឹមកូនបានគ្រប់គ្រាន់ និង អង់ទីគ័រ សំរាប់ប្រឆាំងទល់ទល់និងជំងឺអោយកូនជ្រូកដោយមេជ្រូកបញ្ជូនតាមរយះទឹកដោះរបស់វា ។

កូនជ្រូកត្រូវតែបានបៅទឹកដោះដំបូងរបស់មេបង្កើតរបស់វា ។ បើចង់បញ្ជូនកូនជ្រូកទើបតែកើតមកពីមេរបស់វានោះ ទៅអោយមេផ្សេងចិញ្ចឹមចាំបាច់ត្រូវតែអោយបណ្តាកូនជ្រូកទាំងនោះ បានបៅទឹកដោះដំបូងមេបង្កើតរបស់វាអោយបានរយះពេល 1-2 ថ្ងៃ សិន ។

- ត្រូវដាក់កូនថ្លុកទៅអោយនៅជោះមេរបស់វាប្រមាណ ?
  ពេលដែលកូនថ្លុកបានកើតចេញពីពោះរបស់មេវា ។
- ក្នុងថ្ងៃដំបូងត្រូវអោយកូនថ្លុកទាំងអស់នៅទឹកដោះដំបូង
- ពេលថ្ងៃអោយនៅ 2 ម៉ោង ម្តង រយៈពេលនៅគឺ 10-
- ពេលយប់អោយនៅក្នុងរយៈពេលពី 3-4 ម៉ោង ម្តង ។
- ចាប់ពី 2 អាទិត្យឡើងទៅអោយកូនថ្លុកនៅដោយសេរី

ខ. <u>បង្ហាត់កូនថ្លុកអោយស៊ីចំណី</u> :

- កើតមកបានរយៈពេល 7 ថ្ងៃ គឺត្រូវចាប់ផ្តើមបង្ហាត់កូន
  ស៊ីបបរជាបណ្តើរៗ ថែមកន្ទក់ម៉ដ្ឋ ឬចំណីអាហារឲ្យ
  ថ្លុកស៊ី ។
- ជារៀងរាល់ថ្ងៃត្រូវបង្ហាត់កូនថ្លុកអោយវាស៊ី 3 ដង :
  ល្ងាច ផ្លាស់គ្នាពេលនៅដោះ ។
- ចាប់ផ្តើមពីអាទិត្យទី 4 អោយវាស៊ីបន្លែ ដល់ 6-7 អា
  ដែលត្រូវផ្តាច់ដោះ ។

គ. <u>វិធីបង្ហាត់អោយកូនបេះស៊ីចំណី</u> : យើងកូនថ្លុកដាក់ដោយឡែ
កូនថ្លុកមានស្នូកចំណី ។ ថ្ងៃដំបូងយើងអាចយកចំណីទៅ
យ៉ាងនេះ 3 ទៅ 4 ដង ឬយកចំណីផ្សើម ទឹកតិចៗ
អោយបាន 3-4 ដង ធ្វើរបៀបនេះថ្លុកនិងស៊ីចំណីក្រោយ

ទ្រុងកូនជ្រូកនៅផ្សេង និងមានស្នូកចំណីនៅផ្សេង

✱ ការណែនាំសមាសធាតុអាហារផ្សំមួយចំនួនសំរាប់បង្ហាត់អោយកូនជ្រូកស៊ី

ក. <u>សមាសធាតុចំណីអាហារសំខាន់គឺ</u> : ពោតក្រហម + កន្ទក់ម៉ដ្ឋ + សណ្ដែកសៀង + ម្សៅត្រី

សមាសធាតុ	កូនជ្រូកទំងន់ 5 គីឡូក្រាម		កូនជ្រូកទំងន់ 5-20 គីឡូក្រាម	
	គិតជាភាគរយ %	គិតក្នុង 10 គ.ក ចំណី	គិតជាភាគរយ %	គិតក្នុង 10 គ.ក ចំណី
កន្ទក់ ពោតក្រហម	46.75	4.7	42.75	4.3
កន្ទក់ម៉ដ្ឋ	18	1.8	25	2.5
ម្សៅត្រី	15	1.5	14	1.4
សណ្ដែកសៀងលីង (ម៉ដ្ឋ)	20	2.0	18	1.8
ប្រេម៉ិច+ វិតាមីន+ ធាតុរ៉ែ	0.25	0.025	0.25	0.025
សរុបទាំងអស់ :	**100%**	**10 គ.ក**	**100%**	**10 គ.ក**

ខ. <u>សមាសធាតុបន្សំសំខាន់ៗគឺ</u> : ពោតក្រហម + សណ្ដែកសៀង + ម្សៅត្រី

សមាសធាតុ	កូនជ្រូកទំងន់ 5 គីឡូក្រាម		កូនជ្រូកទំងន់ 5-20 គីឡូក្រាម	
	គិតជាភាគរយ %	គិតក្នុង 10 គ.ក ចំណី	គិតជាភាគរយ %	គិតក្នុង 10 គ.ក ចំណី
ពោត	39.88	4.0	47.7	4.8
សណ្ដែកសៀងលីង	19.83	2.0	7.14	0.7

កន្ទក់ម៉ដ្ឋ	16	1.6	16	1.6
នំកាកសណ្ដែកសៀង	12.2	1.2	18.68	1.8
ម្សៅត្រី	10	1.0	8.0	0.8
ម្សៅសំបក លៀសខ្យងខ្ចៅ	0.78	0.07	1.2	0.1
លីស៊ីន	0.47	0.04	0.41	0.04
ព្រេមិច	0.25	0.02	0.25	0.02
មេទីអូនីន	0.05	0.005	0	0
សរុបទាំងអស់ :	**100%**	**10 គ.ក**	**100%**	**10 គ.ក**
ថាមពលជាគីឡូកាល់ឡូរី/1Kgចំណី	3133		3046	
ប្រូតេអ៊ីនសុទ្ធគិតជា %	23.5		20.6	
កាល់ស្យូមគិតជា %	0.9		1.0	
ផូស្វរគិតជា %	0.7		0.7	
ជាតិខ្លាញ់គិតជា %	7.7		5.7	

គ. <u>សមាសធាតុបន្សំសំខាន់គឺ</u> : កញ្ចុងអង្ករ + សណ្ដែកសៀង + ម្សៅត្រី

សមាសធាតុ	កូនជ្រូកទំងន់ 5 គីឡូក្រាម		កូនជ្រូកទំងន់ 5-20 គីឡូក្រាម	
	គិតជាភាគរយ %	គិតជា 10 គ.ក ចំណី	គិតជាភាគរយ %	គិតជា 10 គ.ក ចំណី
កញ្ចុងអង្ករ	42.4	4.2	48.59	4.9

សណ្ដែកសៀងលីង	21.0	2.1	14.5	1.5
កន្ទក់ម៉ដ្ឋ	16.21	1.6	16.55	1.6
នំកាកសណ្ដែកសៀង	9.6	1.0	10	1.0
ម្សៅត្រី	8.0	0.8	8.0	0.8
ម្សៅសំបក ខ្ចៅ ខ្យង	1.84	0.18	1.59	1.15
លីស៊ីន	0.55	0.05	0.42	0.04
ប្រេមិច+ វីតាមីន + ធាតុរ៉ែ	0.25	0.02	0.25	0.02
មេទីអូនីន	0.08	0.008	0	0
សរុបទាំងអស់ :	**100%**	**10 គ.ក**	**100%**	**10 គ.ក**
ថាមពលជាតិស្ករកាល់ឡូរី/1Kg ចំណី	3178		3154	
ប្រូតេអ៊ីនសុទ្ធគិតជា %	22.1		20	
កាល់ស្យូមគិតជា %	1.2		1.1	
ផូស្វរគិតជា %	0.7		0.7	
ជាតិខ្លាញ់គិតជា %	6.8		5.8	

៥ <u>បន្ថែមជាតិដែកអោយកូនជ្រូក</u>

តម្រូវការជាតិដែករបស់ជ្រូកមួយថ្ងៃត្រូវការ 7-9 មិល្លីក្រាម· ប៉ុន្តែបរិមាណជាតិ

ដែកមេជ្រូកផ្គត់ផ្គង់អោយកូនជ្រូកតាមរយៈទឹកដោះបានតែ 1-2 មល្លិក្រាម/ក្នុងកូន ក្នុងមួយថ្ងៃ ៕ ដូច្នេះមួយថ្ងៃកូនជ្រូកខ្វះជាតិដែកពី 6-7 មល្លិក្រាម ៕ ជាតិដែក

ជាធាតុមួយយ៉ាងសំខាន់សំរាប់បង្កើតឈាមក្រហម ។ ដូច្នេះបើសិនជាជ្រូកទទួលជាតិដែកតែតាមរយៈទឹកដោះមេ នោះសារពាង្គកាយរបស់កូនជ្រូកនឹងខ្វះជាតិដែក ធ្វើអោយកូនជ្រូកខ្វះឈាមបណ្តាលអោយខ្វះជីវជាតិទៅជាក្រិន និងភាគស្រស ឈាមកពណ៌ស ។ ដូច្នេះយើងត្រូវចាក់បំពេញជាតិដែកអោយទៅកូនជ្រូកនៅអាយុបាន 3 ថ្ងៃ ហើយចាក់លើកទីពីរនៅអាយុ 21 ថ្ងៃ ។ ការចាក់ថ្នាំនេះអាចទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងបសុពេទ្យ ។

៦ ការផ្តាច់ដោះកូនជ្រូក

ផ្តាច់ដោះកូនជ្រូករហ័សគឺជាវិធីយ៉ាងសំខាន់ ដើម្បីបង្កើនចំនួនដងបង្កើតកូនជ្រូករបស់មេ នៅប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនគេផ្តាច់ដោះកូនជ្រូករហ័សគឺក្នុងរយៈពេលអាយុបាន 20-30 ថ្ងៃ ។ ប៉ុន្តែលក្ខខ័ណ្ឌចិញ្ចឹមនៅប្រទេសយើងមានកំរិត ដូច្នេះគម្បីបង្រៀនកូនជ្រូកអោយឆាប់ចេះស៊ីចំណី ហើយផ្តាច់ដោះនៅពេលវាមានអាយុពី 40-50 ថ្ងៃ គឺជាការល្អបុំត ។ ពីព្រោះពេលនោះមានទឹកដោះមេមានការថយចុះ ហើយកូនជ្រូកចេះចាប់ស៊ីចំណីបានច្រើន ។

វិធីផ្តាច់ដោះកូនជ្រូក

- បង្ហាត់កូនជ្រូកអោយស៊ីចំណីឲ្យចាប់ពីអាយុ 7-8 ថ្ងៃ ឡើងទៅ ស៊ីចំណីផង និងបៅដោះមេវាផង ។
- បង្ខាំងកូនជ្រូកអោយនៅដោយឡែកពីមេ រាល់ពេលអោយកូនជ្រូកបៅដោះ និងស៊ីចំណី ផឹកទឹករួចហើយ ការផ្តាច់ដោះត្រូវអនុវត្តន៍ជាបណ្តើរៗ ។

- បន្ថយចំនួនការបៅក្នុងមួយថ្ងៃ ៖ ថ្ងៃទីមួយអោយបៅ 5 ដង ថ្ងៃទី 2 អោយបៅ 4 ដង ថ្ងៃទី 3 អោយបៅ 3 ដង ថ្ងៃទី 4 អោយបៅ 2 ដង ថ្ងៃទី5 អោយបៅ 1 ដង និងនៅថ្ងៃទី 6 អោយបៅផ្តាច់តែម្តង ។
- អោយកូនជ្រូកស៊ីចំណីតែមួយប្រភេទ មុននឹងក្រោយពេលផ្តាច់ដោះ
- ពេលផ្តាច់ដោះគប្បីអោយកូនជ្រូកនៅក្នុងទ្រូងចាស់ប្រមាណមួយអាទិត្យ នាំមេជ្រូកទៅដាក់ក្នុងទ្រូងផ្សេងទៀត ។

❼ ក្រៀវកូនជ្រូក និងចាក់ថ្នាំការពារកូនជ្រូក

- កូនជ្រូកបើសិនមិនទុកធ្វើពូជទេ គប្បីក្រៀវវាសំរាប់ចិញ្ចឹមធ្វើជាជ្រូកសាច់ ។
- កូនជ្រូកឈ្មោលគប្បីក្រៀវមុនវាមានអាយុបាន 1-2 អាទិត្យ ។
- កូនជ្រូកញីអាចក្រៀវពេលវាមានអាយុបាន 2-3 ខែ ។
- កូនជ្រូកអាយុបាន 45 ថ្ងៃ ឡើងទៅត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺប៉េស្តជ្រូកក្នុងករណីមានសុខភាពល្អ ។
- ចំពោះវ៉ាក់សាំងការពារជំងឺផ្សេងៗ បើសិនត្រូវចាក់អោយកូនជ្រូកគេត្រូវទទួលតាមការណែនាំអំពីបសុពេទ្យ ។

❽ បញ្ហាមូលហេតុបង្កនូវភាពរាគរូសទៅលើកូនជ្រូក និងការដោះស្រាយ

ក. បញ្ហាមូលហេតុផ្សេងៗដែលបង្កនូវភាពរាគរូសរបស់កូនជ្រូក ៖

- បាក់តេរី (មេរោគឈ្មោះសាល់ម៉ូណែឡូស និងអេកូលី)

- ប៉ារ៉ាស៊ីត (ព្រូនក្នុងខ្លួន)
- មេជ្រូកកើតជំងឺរលាកដោះ រលាកស្បូន និងខ្វះទឹកដោះ
- គុណភាពចំណីអាហារអាក្រក់ (ប្រៃ ឈើសជាតិខ្លាញ់ ជាតិសរសៃ (សែ-លុយឡូសបង្កអោយរលាកផ្លូវរំលាយអាហារ) ។
- ផ្លាស់ប្តូរចំណីអាហារយ៉ាងប្រញាប់ប្រញាល់
- ស៊ីចំណីច្រើនហួស
- មេជ្រូករកណ្ដាលពេលកូននៅបៅដោះ
- ខ្វះឈាម
- ទ្រុងមានសំណើម និងត្រជាក់បណ្តាលអោយកូនជ្រូកបាត់បង់កំដៅក្នុងខ្លួន ។ ទ្រុងសើមក៏ជាលក្ខខ័ណ្ឌប្រកបអោយមេរោគរីកចំរើនផងដែរ ។

ខ. <u>ដំណោះស្រាយនៅពេលដែលកូនជ្រូករាគរូស</u> :

- រាយការណ៍ប្រាប់អ្នកបច្ចេកទេសបសុពេទ្យ ដើម្បីស្វែងរកមូលហេតុ
- ពិនិត្យអង្កេតដោយខ្លួនឯង និងកែប្រែបញ្ហាការខ្វះខាតបើសិនជាមាន : (<u>ឧទាហរណ៍</u> : ទ្រុងសើម ត្រជាក់ អោយស៊ីចំណីច្រើនហួស ខ្វះទឹកផឹក កូនជ្រូកផឹកទឹកក្រខ្វក់) ។
- បន្ថយបរិមាណចំណីអាហារ បើសិនជាមានការផ្លាស់ប្តូរចំណីអាហារអោយជ្រូកស៊ី គប្បីប្តូរសន្សឹមៗ : ថ្ងៃទី 1 = 25% ចំណីថ្មី ថ្ងៃទី 2 = 50% ថ្ងៃទី 3 = 75% ថ្ងៃទី 4 = 100% ។
- ផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតសំរាប់ជ្រូកផឹកគ្រប់គ្រាន់ ។

- បើសិនជាធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវប្រើប្រាស់ថ្នាំព្យាបាលអោយបានត្រឹមត្រូវតាមការណែនាំពីអ្នកបច្ចេកទេសបសុពេទ្យ ។

❸ <u>តម្រូវការអំពីទ្រុង</u>

ក. *រក្សាទ្រុងអោយមានកំដៅល្មម និងស្ងួតគឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះកូនជ្រូក :*

- ទ្រុងជ្រូកមានសីតុណ្ហភាពត្រជាក់ ងាយស្រួលធ្វើអោយជ្រូកកើតជំងឺហើមស្ងួត និងរោគរាគរូស ។
- ទ្រុងសើមក៏ធ្វើអោយជ្រូកត្រូវត្រជាក់ ពិសេសគឺនៅពេលមានខ្យល់បក់ខ្លាំង ។

ខ. *កូនជ្រូកនៅបៅដោះត្រូវការសីតុណ្ហភាពសំរាប់កម្លៃងរស់នៅខាងក្រោមនេះ :*

- អាទិត្យដំបូង = 32 អង្សាសេ
- អាទិត្យទី 2 = 30 អង្សាសេ
- អាទិត្យទី 3 = 28 អង្សាសេ
- អាទិត្យទី 4 = 26 អង្សាសេ
- អាទិត្យទី 5 = 24 °C.

ឯកសារយោង " REFERENCE "

- បទពិសោធន៍ចិញ្ចឹមជ្រូក
  - សាច់
  - មេជ្រូក
  - កូនជ្រូក
  - ជ្រូកបា

  ដោយបណ្ឌិត *NGVYEN XUAN BINH; 1996 (VN)*
- បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមជ្រូក ដោយវិស្វករ *PHAM HUV DOANH; LUU Ky; HA NOI; 1996 (VN)*
- បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ ដោយបណ្ឌិត *HOANG ANH TUAN; 1993 (VN)*

មន្ត្រីគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាលខេត្តតំបន់ជាយដែន

ល.រ	នាមគោត្តនាម	មុខងារ	តួនាទី
1.	អ៊ុច សារ៉ន	ប្រធានការិ ផ.ប ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	ប្រធាន
2.	សៅ ណើម	ប្រធានការិ ផ.ប ខេត្តបាត់ដំបង	អនុប្រធាន
3.	ម៉ែន ហុង	អនុប្រធានការិ ផ.ប ខេត្តពោធិសាត់	លេខាធិការ
4.	ប៊ិន ស៊ុណាភ៉ា	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តពោធិសាត់	សមាជិក
5.	សួន សំអាន	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តសៀមរាប	សមាជិក
6.	ជ្រុំ វិច	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តសៀមរាប	សមាជិក
7.	ណឹម ឆវ្លី	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តសៀមរាប	សមាជិក
8.	ប៉ាង វណ្ណសេដ្ឋ	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	សមាជិក
9.	សេង ហាក់	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តពោធិសាត់	សមាជិក
10.	អ៊ីវ វណ្ណា	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	សមាជិក
11.	ទឹម ភាន	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តបាត់ដំបង	សមាជិក
12.	សៀង សុថាវរៈ	មន្ត្រីការិ ផ.ប ខេត្តបាត់ដំបង	សមាជិក
13.	យឹម សំណាង	មន្ត្រីលើកលែងហែវ៉េរ ខេត្តបាត់ដំបង	ទីប្រឹក្សា
14.	សោម សួន	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន ផ.ប ភ្នំពេញ	ទីប្រឹក្សា

វាយកុំព្យូទ័រ (Computer) ដោយលោក ញូ ដាលី